TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. rugsėjo 11 d.*

Byloje C-265/07

dėl *Tribunale civile di Roma* (Italija) 2007 m. gegužės 21 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2007 m. birželio 4 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Caffaro Srl

prieš

Azienda Unità Sanitaria Locale RM/C,

dalyvaujant

Banca di Roma SpA,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič ir E. Levits (pranešėjas),

generalinė advokatė V. Trstenjak,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. kovo 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Caffaro Srl*, atstovaujamos advokatų G. Barcellona ir R. Crincoli,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* S. Fiorentino,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Zadra ir S. Schønberg,

susipažinęs su 2008 m. balandžio 24 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose (OL L 200, 2000, p. 35) aiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp kreditorės *Caffaro Srl* (toliau – *Caffaro*) ir Italijos viešojo administravimo įstaigos skolininkės *Azienda Unità Sanitaria Locale RM/C* (toliau – *Azienda*) dėl priverstinio pastarosios skolų išieškojimo iš *Banca di Roma SpA* (toliau – *Banca di Roma*), trečiosios šalies, valdančios išieškotiną turtą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Direktyvos 2000/35 15 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Ši direktyva tik apibrėžia sąvoką „vykdomasis dokumentas“, tačiau nereglamentuoja įvairių (tokio dokumento) priverstinio vykdymo procedūrų bei sąlygų, kurioms esant

toks priverstinis šios teisės vykdymas gali būti nutrauktas ar laikinai sustabdytas.“ (Pataisytas vertimas)

4 Direktyvos 2000/35 2 straipsnyje įtvirtinta:

„Šioje direktyvoje:

<…>

5) „vykdomasis dokumentas“ – tai bet kuris teismo ar kitos kompetentingos institucijos sprendimas, nutarimas ar įsakymas dėl apmokėjimo, kuris turi būti atliktas arba nedelsiant, arba dalimis, suteikiantis kreditoriui teisę išieškoti savo reikalavimą skolininkui priverstinio vykdymo būdu, ir tai taip pat bus sprendimas, nutarimas ar įsakymas apmokėti, kuris vykdytinas laikinai ir toks lieka, net jei skolininkas tą reikalavimą apskundžia.“ (Pataisytas vertimas)

5 Tos pačios direktyvos 23 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Šios direktyvos 5 straipsnis reikalauja, kad išieškojimo procedūra, taikoma neužginčytoms skoloms, būtų baigta per trumpą laiką, laikantis nacionalinių įstatymų, tačiau nereikalauja, kad valstybės narės nustatytų konkrečią procedūrą arba padarytų konkrečius jau esamų teisinių procedūrų pakeitimus.“ (Pataisytas vertimas)

6 Minėtos direktyvos 5 straipsnyje numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad nežiūrint skolos dydžio vykdomasis dokumentas būtų gautas per 90 kalendorinių dienų nuo kreditoriaus ieškinio ar pareiškimo pateikimo teismui ar kitai kompetentingai institucijai tais atvejais, kai skola ar procedūros aspektai nebuvo užginčyti. Šį įsipareigojimą valstybės narės turi įvykdyti vadovaudamosi nacionaliniais įstatymais ir kitais teisės aktais.

2. Atitinkami nacionaliniai įstatymai ir kiti teisės aktai turi visiems Europos bendrijoje įsisteigusiems kreditoriams taikyti vienodas sąlygas.

<…>

4. Šis straipsnis nepažeidžia Briuselio konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo nuostatų.“ (Pataisytas vertimas)

Nacionalinės teisės aktai

7 1996 m. gruodžio 31 d. Dekreto įstatymo Nr. 669/1996, su pakeitimais pertvarkyto į 1997 m. vasario 28 d. Įstatymą Nr. 30, 14 straipsnyje, kuris iš dalies pakeistas 2000 m. gruodžio 23 d. Įstatymo Nr. 388 (GURI, paprastasis priedas, Nr. 302, 2000 m. gruodžio 29 d., toliau – Dekretas įstatymas Nr. 669/1996) 147 straipsniu, numatyta:

„Valstybės administracijos įstaigos ir neekonomine veikla besiverčiančios viešosios įstaigos baigia vykdytinų teismo ir arbitražo sprendimų, kuriuose įtvirtinta pareiga sumokėti pinigų sumą, vykdymo procedūras per 120 dienų nuo vykdomojo dokumento įteikimo. Iki pasibaigiant šiam terminui kreditorius neturi teisės nei atlikti priverstinio vykdymo nei įteikti reikalavimo sumokėti."

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

8 *Caffaro*, turinti vykdomąjį dokumentą, išduotą pagal Italijos teisės aktą, kuriuo į nacionalinę teisę perkeliama Direktyvą 2000/35, pradėjo priverstinio vykdymo procedūrą prieš *Azienda*.

9 Priverstinis vykdymas atliktas taikant *Azienda* skolų išieškojimo iš *Banca di Roma*, valdančios išieškotiną turtą, procedūrą, pateikus šaukimą į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, įteiktą abiem šalims.

10 2006 m. birželio 13 d. prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo posėdyje *Banca di Roma* pripažino, kad banke atidarytos sąskaitos, kuriose buvo *Azienda* priklausančių sumų, ir pareiškė įvykdžiusi priverstinio išieškojimo priemonę.

11 Per šį teismo posėdį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad priverstinis vykdymas pradėtas nepasibaigus Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnyje numatytam 120 dienų terminui, skaičiuojamam nuo vykdomojo dokumento įteikimo.

12 Manydama, kad Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnis neatitinka Direktyvos 2000/35, *Caffaro* prašė netaikyti šios normos, o jeigu šis reikalavimas nebūtų patenkintas, priimti nutartį dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo Teisingumo Teismui, kad jis nuspręstų, ar ši nacionalinė nuostata atitinka minėtą direktyvą.

13 Tokiomis aplinkybėmis *Tribunale civile di Roma* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą, kurį glaustai galima suformuluoti taip:

„Ar Direktyva 2000/35 turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnį, pagal kurį kreditorius, turintis vykdomąjį dokumentą dėl neužginčytų viešojo administravimo įstaigos skolų, atitinkančių atlygį už komercinį sandorį, negali pradėti priverstinio vykdymo šios viešojo administravimo įstaigos atžvilgiu, kol nepasibaigė 120 dienų terminas nuo vykdomojo dokumento jai įteikimo?“

Prejudicinis klausimas

14 Pirmiausia pažymėtina, kad Direktyva 2000/35 turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos tikslą ir ja įtvirtintą sistemą (šiuo klausimu žr. 2006 m. kovo 23 d. Sprendimo *Honyvem Informazioni Commerciali*, C-465/04, Rink. p. I-2879, 17 punktą).

15 Šiuo klausimu neginčytina, kad Direktyva 2000/35 tik siekiama tam tikra apimtimi suderinti tam tikras mokėjimo taisykles ir praktiką valstybėse narėse kovojant su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose.

16 Iš tikrųjų, kaip Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs, minėta direktyva nustato tik tam tikras specialias normas, skirtas tokiems pavėluotiems mokėjimams, t. y. delspinigiai esant pavėluotam mokėjimui (3 straipsnis), teisės į nuosavybę išlaikymas (4 straipsnis) ir išieškojimo procedūros neužginčytų reikalavimų atveju (5 straipsnis) (žr. 2006 m. spalio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-302/05, Rink. p. I-10597, 23 punktą ir 2008 m. balandžio 3 d. Sprendimo *01051 Telecom*, C-306/06, Rink. p. I-1923, 21 punktą).

17 Be to, ta pati direktyva keletu klausimų nurodo nacionalinės teisės aktų taikymą. Kaip matyti iš jos 15 ir 19 konstatuojamųjų dalių, taip yra įvairių vykdomojo dokumento priverstinio vykdymo procedūrų ir sąlygų, kurioms esant toks priverstinis šio dokumento vykdymas gali būti nutrauktas ar laikinai sustabdytas, atvejais (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Italiją* 24 punktą).

18 Konkrečiai kalbant, Direktyva 2000/35 įtvirtintoje sistemoje jos 5 straipsniu tik reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad vykdomasis dokumentas, apibrėžtas šios direktyvos 2 straipsnio 5 punkte, būtų gautas per 90 kalendorinių dienų nuo

kreditoriaus ieškinio ar pareiškimo pateikimo teismui ar kitai kompetentingai institucijai tais atvejais, kai skola ar procedūros aspektai nėra užginčyti. Iš to aišku, kad ši direktyva neužginčytų skolų išieškojimo procedūrų srityje suderina tik minėto dokumento gavimo terminą, tačiau nereglamentuoja priverstinio vykdymo procedūrų, kurioms toliau taikoma valstybių narių nacionalinė teisė.

19 Todėl reikia konstatuoti, kad tokia nacionalinės teisės nuostata, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, niekaip nepažeidžia termino, per kurį turi būti gautas vykdomasis dokumentas. Atvirkščiai, tokioje nuostatoje aiškiai daroma prielaida, kad kreditorius jau turi tokį dokumentą.

20 Tokios išvados negali paneigti Europos Bendrijų Komisijos argumentas, kad Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnis, kuriame numatytas priverstinio vykdymo sustabdymas 120 dienų, yra susijęs su skolos išieškojimo procedūros etapu, ankstesniu už priverstinio vykdymo procedūrą, t. y. jis patenka į Direktyvos 2000/35 taikymo sritį.

21 Iš tikrųjų, net darant prielaidą, kaip tvirtina Komisija, kad dėl minėto 14 straipsnio priverstinio vykdymo procedūros pradžia atidedama, vis dėlto tai niekaip nepaveikia termino, per kurį reikia gauti vykdomąjį dokumentą. Kaip matyti iš šio sprendimo 18 punkto, šis terminas yra vienintelis neužginčytų skolų išieškojimo procedūros aspektas, suderintas minėtos direktyvos 5 straipsnyje.

22 Be to, nors iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad taikant Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnį vykdomasis dokumentas gali laikinai netekti vykdomosios galios, vis dėlto

tai nereiškia, kaip tvirtina Komisija, jog kyla abejonių dėl veiksmingos kreditoriaus apsaugos pažeidžiant Direktyvą 2000/35.

23 Iš tiesų toliau gali būti vykdomos ne tik procedūros, būtinos mokėjimams įvykdyti, kaip savo išvados 38 punkte pažymėjo generalinė advokatė, bet taip pat, kaip per posėdį tvirtino Italijos vyriausybė, visiškai nesustabdomi *Azienda* veiksmai, būtini jos skolai sumokėti. Visiškai priešingai, ši skolininkė, viešojo administravimo įstaiga, pagal minėtą 14 straipsnį turi imtis visų veiksmų, kad skola būtų sumokėta per 120 dienų terminą.

24 Tokiomis aplinkybėmis į prejudicinį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyva 2000/35 turi būti aiškinama taip, kad ji nedraudžia tokios nacionalinės teisės nuostatos, kaip Dekreto įstatymo Nr. 669/1996 14 straipsnis, pagal kurią kreditorius, turintis vykdomąjį dokumentą dėl neužginčytų viešojo administravimo įstaigos skolų, atitinkančių atlygį už komercinį sandorį, negali pradėti priverstinio vykdymo šios viešojo administravimo įstaigos atžvilgiu, kol nepasibaigė 120 dienų terminas nuo vykdomojo dokumento jai įteikimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

25 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2000 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/35/EB dėl kovos su pavėluotu mokėjimu komerciniuose sandoriuose turi būti aiškinama taip, kad ji nedraudžia tokios nacionalinės teisės nuostatos, kaip 1996 m. gruodžio 31 d. Dekreto įstatymo Nr. 669/1996, su pakeitimais pertvarkyto į 1997 m. vasario 28 d. Įstatymą Nr. 30, 14 straipsnis, iš dalies pakeistas 2000 m. gruodžio 23 d. Įstatymo Nr. 388 147 straipsniu, pagal kurią kreditorius, turintis vykdomąjį dokumentą dėl neužginčytų viešojo administravimo įstaigos skolų, atitinkančių atlygį už komercinį sandorį, negali pradėti priverstinio vykdymo šios viešojo administravimo įstaigos atžvilgiu, kol nepasibaigė 120 dienų terminas nuo vykdomojo dokumento jai įteikimo.

Parašai.